

Løppefiskeren, old. 1994

EN FISKESTANG VED NAVN "LILLEMOR" ?

Jo, der er lavet fiskestænger med navnet Lillemor, nemlig af Asbjørn Hørgård i Norge:

Historien om Hørgård tager sin begyndelse i 1934, hvor Asbjørn Hørgård (født i 1910), netop havde afsluttet sin militærtjeneste. Han ville forsøge at opfylde en gammel drøm om at bygge splitcanestænger, og gerne blive så god til det, at han kunne gøre det til en levevej.

Ved hjælp af bogen "Amateur Rodmaking", noget bambus, der egentlig var beregnet til fremstilling af skistave - blev de første stænger lavet hjemme i et kælderrum. P.g.a. pladmangel lejede han senere et rum på den lokale skole, hvor den første maskine til høvling af splitterne blev opfundet. Den blev fremstillet efter "de forhåndenværende søms princip" af bl.a. fælge og tandhjul fra cykler. Denne maskine var så vellykket, at den var i brug helt frem til 1947.

Asbjørn Hørgård havde ingen at spørge til råds i hjemlandet Norge, så for sine sidste sparepenge drog han til lystfiskeriets mekka - England. Ingen var umiddelbart interesseret i at hjælpe den unge skadinav, og en hård og slidsom periode blev tilbragt ved forskellige firmaer, hvor han sugede viden til sig. Han vendte hjem til Norge igen omkring årskiftet 1937-38.

Den 20. Februar 1938 blev firmaet Asbjørn Hørgård registreret, dels ved lånt kapital og mange løfter. Så startede produktionen af de senere så kendte stænger: Nea, Tya, Sjoa og ikke at forglemme Lillemor. Senere fulgte også de kraftigere stænger: Orkla, Tana, Målselv og Gaula - som også vækker minder hos mangan en lystfisker.

Også fluehjul og agn kom på Hørgård's program, sidstnævnte fremstillet af vulkaniseret gummi, bl.a. Sjøfloa og Seifloa. I denne produktion, kom den kendte entomolog og lystfisker Reidar Brekke ind i billedet. Hans store viden om insekter resulterede i gummi afstøbninger af insekter, bl.a. May-fly-Nymph, der fik kæle-navnet "dyret". Denne ansås en overgang for så velfangende, at den blev forbudt at bruge i visse elve på Vestlandet. Lignende agn er jo senere blevet brugt også af de danske kystfiskere, f.eks. ved det såkaldte bobbelfiskeri, som var meget populært for ganske få år siden.

Firmaet vokser støt frem til krigsudbruddet i august 1940, hvorefter de følgende år er noget afdæmpede - også udviklingsmæssigt sker der ikke meget. I september 1944 bliver Asbjørn Hørgård taget af gestapo, og kommer til at tilbringe resten af krigen i fængsel. Dette ufrivillige ophold bruges til mange konstruktions-ideer, og her bliver bl.a. grunden til den legendariske "Hørgårds Laksesnelle" lagt.

Efterkrigstidens råvaremangel stopper ikke udviklingen, og allerede i 1947 flytter firmaet ind i nye store bygninger i Trondheim. Det er også i disse år Hørgård får agenturet og distributionen af Mitchell-grejet, som så fint supplerer firmaets egne produkter, og dette samarbejde er stadig gældende nu snart 50 år efter

forts..

fortsat fra forrige side

I 50'erne begynder kunstfibrene at gøre sig gældende i stangproduktionen i verden, og langsomt begynder splitcane at blive fortrængt af disse nye materialer. Hørgård fastholder dog sin splitcaneproduktion helt frem til 1985, en hel del længere end mange andre af de traditionelle splitcanefabrikanter.

De fleste af os kender splitcanestængerne og den tunge og bundsolide laksesnelle, som værende indbegrebet af navnet Hørgård, men faktisk er det et helt andet produkt, der har været firmaets helt store succes - antal og omsætningsmæssigt. Nemlig Stingsilda - en Hørgård agn, lavet i mange varianter - og exporteret i millionvis til mere end 20 lande verden over - og stadig en stor kassesucces hos det hæderkronede firma i Trondheim.

Asbjørn trak sig tilbage fra firmaet som 70 årig i 1980, og overlod den daglige drift til sønnen Bjørn. Denne har siden opkøbt en anden norsk stangfabrik, nemlig Trøstheim, så der produceres stadig tusindvis af stænger hos Hørgård. Firmaet har en meget stor egenproduktion, 75-80%, modsat mange andre grejfabrikanter i verden, der får deres ting fremstillet i østen.

Hørgård fejrede sit 50 års jubilæum i 1988, og mange i dette land har en god gammel Hørgård splitcanestang i grejsamlingen, måske endda en "Lillemor" ?

Heinz Gerhard

